

Asia: Lapioselän tuulivoimapuiston osayleiskaava

Sallan kunta
kirjaamo@salla.fi

Lausunto

1 Johdanto

Tuulialfa Oy suunnittelee n. 150–200 voimalan Lapioselän tuulivoimapuistoa Sallan ja Savukosken kuntien alueelle. Voimaloiden kokonaiskorkeus on 320 m. Yleiskaavoitettavan alueen koko on n. 181 km². Alue on rakentamatonta metsätalousaluetta, joka koostuu pääasiassa havumetsästä ja osittain lehtimetsistä.

2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin ja poronhoitoon.

Suunnittelualue sijoittuu kokonaisuudessaan Kemijoen ja Tenniöjoen yhtymäkohdan yläpuolisen vesistön alueelle, joka on koskiensuojelulailta suojeltu valuma-alue. Suunnittelualue rajautuu Tuntsan erämaan luonnonsuojelu- ja Natura-alueeseen. Tämän lisäksi hankealue rajautuu Joutsitunturin, Koukkutunturin ja Maltion luonnonsuojelualueisiin sekä Joutsitunturi-Koukkutunturin ja Maltion Natura-alueisiin.

Suunnittelualue on merkittävän laaja ja Luke näkee tärkeäksi, että hankkeen vaikutuksia sekä ympäröiville luonnonsuojelualueille että suunnittelualueen lajistolle ja vesistöille tullaan arvioimaan perusteellisesti. Suunnittelualueen lajisto tulee kartoittaa huolellisesti ja lajist selvitysten tuloksia tulee hyödyntää jatkosuunnittelussa. Lisäksi suunnittelun seuraavissa vaiheissa ja YVA-vaiheissa tulee kiinnittää erityistä huomiota yhteisvaikutusten arviointiin ja vaikutusten lieventämiseen.

Poronhoidon osalta Luke lausuu seuraavasti.

Kokonaisuudessaan Lapioselän tuulipuistohankkeen alue sijoittuu poronhoidon osalta Pohjois-Sallan ja Kemin-Sompion paliskuntien rajalle siten, siten että pääosa hankealueesta ja suunnitelluista voimaloista on Pohjois-Sallan paliskunnan puolella. Valtion maiden osalta sekä Pohjois-Sallan että Kemin-Sompion paliskunta sijaitsevat erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettulla alueella, jossa poronhoidolla ja porotaloudella on hyvin tärkeä merkitys erityisesti syrjäseutujen elinkeinona.

Hankkeen ja sitä varten laadittavan yleiskaavan vaikutuksia poronhoitoon ja porotalouteen tullaan selvittämään erillisessä ympäristövaikutusten arvioinnissa.

Luke arvioi, että hankkeen mittakaavan, laajuuden ja sijainnin vuoksi sillä tulisi toteutuessaan todennäköisesti olemaan monia haitallisia vaikutuksia alueen poronhoitoon ja porotalouteen. Hankkeen sijainnin vuoksi sen vaikutukset kohdistuvat kumpaakin hankealueen paliskuntaan. Siksi Luke katsoo välttämättömäksi, että Lapioselän tuulipuistohankkeen kaavoituksessa huomioidaan poronhoitoon ja porotalouteen kohdistuvat haitalliset vaikutukset riittävän aikaisin, laajasti ja huolellisesti kummankin paliskunnan osalta. Tämän vuoksi hankkeen ja siihen liittyvän kaavoituksen vaikutuksia poronhoitoon ja porotalouteen tulee arvioida kokonaisuutena, eikä erillisinä kuntakohtaisina kaava- ja rakentamisosioina. Tämän vaikutusarvioinnin tulee kattaa kaikki oleelliset hankkeesta aiheutuvat vaikutukset poronhoitoon ja porotalouteen riittävän laajoina ja luotettavina.

Sallan kunta on avannut keskustelut Pohjois-Sallan paliskunnan kanssa hankkeesta tammikuussa 2023, minkä jälkeen yhteydenpitoa on ollut useampaan otteeseen. Kokous paliskunnan hallituksen kanssa järjestettiin 12.12.2023. Hankkeessa järjestetään myös poronhoitolain 53 § kaltaiset tai mukaiset neuvottelut. Luke näkee tärkeäksi aloitetut neuvottelut ja korostaa varhaisten, jatkuvien ja riittävän usein toistuvien neuvotteluiden ja vuorovaikutuksen tärkeyttä paliskuntien kanssa laadittaessa hankkeeseen liittyvää kaavaa ja tehtäessä hankkeen vaikutusarviointia. Nämä neuvottelut ja vuorovaikutus koskevat Luken näkemyksen mukaan yhtä lailla kumpaakin hankepaliskuntaa, eikä siten pelkästään Pohjois-Sallan paliskuntaa.

3 Lausunnon tiivistelmä

Suunnittelualue on merkittävän laaja ja Luke näkee tärkeäksi, että hankkeen vaikutuksia sekä ympäröiville luonnonsuojelualueille että suunnittelualan lajistolle tullaan arvioimaan perusteellisesti. Suunnittelualan lajisto tulee kartoittaa huolellisesti ja lajist selvitysten tuloksia tulee hyödyntää jatkosuunnittelussa. Lisäksi suunnittelun seuraavissa vaiheissa ja YVA-vaiheissa tulee kiinnittää erityistä huomiota yhteisvaikutusten arviointiin ja vaikutusten lieventämiseen. Luke arvioi, että hankkeen mittakaavan, laajuuden ja sijainnin vuoksi sillä tulisi toteutuessaan todennäköisesti olemaan monia haitallisia vaikutuksia alueen poronhoitoon ja porotalouteen. Hankkeen sijainnin vuoksi sen vaikutukset kohdistuvat kumpaakin hankealueen paliskuntaan. Siksi Luke katsoo välttämättömäksi, että Lapioselän tuulipuistohankkeen kaavoituksessa huomioidaan poronhoitoon ja porotalouteen kohdistuvat haitalliset vaikutukset riittävän aikaisin, laajasti ja huolellisesti kummankin paliskunnan osalta. Luke näkee tärkeäksi aloitetut neuvottelut ja korostaa varhaisten, jatkuvien ja riittävän usein toistuvien neuvotteluiden ja vuorovaikutuksen tärkeyttä paliskuntien kanssa laadittaessa hankkeeseen liittyvää kaavaa ja tehtäessä hankkeen vaikutusarviointia.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 06.10.2025 klo 10:05:24.

Lausunnon valmistelija(t):
Saara Kattainen
Jouko Kumpula

Liitteet:

Tiedoksi: